

Olaga diskriminering

Detta är olaga diskriminering.

Diskriminering av en enskild person grund på av att denne är homosexuell är förbjudet i lag. Brottet kallas olaga diskriminering och kan ge böter eller fängelse i högst ett år. Förutom att det är olagligt är det också ett brott mot de grundläggande principerna om alla människors lika värde och rätten till likabehandling. Lagen innebär att det inte är tillåtet att bemöta en människa sämre eller ge henne sämre service än andra på grund av hennes homosexuella läggning.

Diskrimineringsförbudet gäller för den som är näringsidkare eller anställd i näringsverksamhet liksom för den som

handlar på näringsidkares vägnar. Med näringsidkare menas i detta fall en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt driver verksamhet av ekonomisk art. Oavsett om verksamheten bedrivs i vinstsyfte, på ideell eller välgörande grund omfattas den av brottsbalkens bestämmelser. Förbudet gäller också för den som är anställd i allmän tjänst eller innehar allmänt uppdrag. För olaga diskriminering kan också dömas anordnare av allmän sammankomst, offentlig tillställning eller medhjälpare till sådan anordnare.

Lagen omfattar lokaler och platser av alla slag, exempelvis affärer, restauranger, kyrkor, banker och myndigheter. Den gäller för alla slags varor och tjänster, i de flesta fall även för hyreskontrakt till lägenheter. Även offentlig verksamhet, t.ex. skola, barnomsorg, hälso- och sjukvård, socialtjänst och rättsväsende, omfattas av diskrimineringsförbudet.

Tanken bakom lagen är att homosexuella skall bemötas på samma sätt, och på samma villkor, som heterosexuella när det gäller tillgång till varor, tjänster och platser dit allmänheten har tillträde och inom såväl privat som offentlig sektor.

Observera att paragrafen endast förbjuder diskriminering på grund av homosexuell läggning. Hetero- och bisexuell läggning innefattas således inte av skyddet. Lagen ger inte heller något skydd för juridisk person. Det innebär exempelvis att en fastighetsägare inte kan ställas till svars för att denne nekar uthyrning till en förening för homosexuella.

HomO tar gärna emot en kopia av anmälan för att kunna bevaka hur ärendet hanteras.

HomO kan också i vissa fall ta kontakt med den anmälda och redogöra för vad brottet olaga diskriminering innebär eller fästa uppmärksamhet på att det är en grundläggande mänsklig rättighet att inte bli särbehandlad på grund av sin sexuella läggning. HomO kan också välja att kalla den som anmäls till överläggningar för att försöka åstadkomma en uppgörelse i godo. HomO kan däremot inte själv väcka åtal eller döma ut straff.

Privatpersoner som skall sälja sin bostadsrätt eller hyra ut sin egen lägenhet omfattas inte av lagen om olaga diskriminering. Däremot kan man dömas för anstiftan till olaga diskriminering om man exempelvis förmår en mäklare att bryta mot diskrimineringsförbudet.

Två exempel på olaga diskriminering:

Två män pussas på en restaurang. De blir avisade från lokalen för att de "stör kunderna med sitt hångel". Ingen motsvarande bedömning görs när det gäller ett heterosexuellt par i en liknande situation.

Ett reseföretag lämnar samborabatt till en man och en kvinna som bor ihop men inte till ett sambopar som består av två personer av samma kön.

Vad gör man vid diskriminering?

När det gäller diskriminering på grund av sexuell läggning kan man vända sig till HomO med frågor om vilka regler som gäller och hur man skall kunna ta till vara sina rättigheter. Det går också bra att göra en anmälan hit. En anmälan kan avse t.ex. diskriminering på bostadsmarknaden eller i kontakter med företag eller olika myndigheter.

Det är polisen och åklagarväsendet som utreder och åtalar brott. Har du utsatts för olaga diskriminering kan du därför också göra en polisanmälan. I samband med anmälan kan man även begära att åklagaren för talan om ideellt skadestånd.

***Brottsbalken 16 kap. 9 §** "En näringsidkare som i sin verksamhet diskriminerar någon på grund av hans ras, hudfärg, nationella eller etniska ursprung eller trosbekännelse genom att inte gå honom till handa på de villkor som näringsidkaren i sin verksamhet tillämpar i förhållande till andra, skall dömas för olaga diskriminering till böter eller fängelse i högst ett år.*

Vad som sägs i första stycket om en näringsidkare tillämpas också på den som är anställd i näringsverksamhet eller annars handlar på en näringsidkares vägnar samt på den som är anställd i allmän tjänst eller innehar allmänt uppdrag.

För olaga diskriminering dömes även anordnare av allmän sammankomst eller offentlig tillställning och medhjälpare till sådan anordnare, om han diskriminerar någon på grund av hans ras, hudfärg, nationella eller etniska ursprung eller trosbekännelse genom att vägra honom tillträde till sammankomsten eller tillställningen på de villkor som gäller för andra.

Om någon som avses i första – tredje styckena på sätt som där sägs diskriminerar annan på grund av att denne har homosexuell läggning, döms likaledes för olaga diskriminering."

HomO HOMOORGANISATIONS RÖST
DISKRIMINERINGEN EN SKULD
AV SEXUELL LÄGGNING

Katarina Bangata 79, 116 42 Stockholm
Telefon 08- 55 60 95 25, Fax 08- 55 60 95 22
E-post homo@homo.se, www.homo.se